

**A KASZ VÁLASZTÁSI SZABÁLYZATA
A 2022. ÉVI ALAPSZERVEZETI
VÁLASZTÁSOKHOZ**

KASZ KERESKEDELMI
ALKALMAZOTTAK
SZAKSZERVEZETE

TARTALOMJEGYZÉK

1

1. A választások célja Választási szabályzat a KASZ Alapszervezeti választásokhoz	2
2. Általános szabályok.....	2
3. A választás előkészítése	3
4. A választásig elvégzendő feladatok.....	4
5. A választás lebonyolítása	5
6. A választást követő tennivalók	7
7. Ajánlott Alapszervezeti modellek	9

1. A VÁLASZTÁSOK CÉLJA

- a szervezet szabályos választások alapján, legitim testületeken keresztül működjön,
- olyan szervezeti struktúra kerüljön kialakításra, amely működőképes, igazodik a cég szervezeti rendszeréhez, területi elhelyezkedéséhez,
- olyan testületek és tisztségviselők kerüljenek megválasztásra, amelyek, illetve akik képesek és alkalmasak a tagsággal való rendszeres kapcsolattartásra és megfelelő képviselőikre,
- mindez biztosítsa a tagság érdekei érvényesítésének feltételeit.

2. ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

A választások általában — a kongresszusi időszakra — 5 évre szólnak

Az alapszervezeti választások a bizalmiak megválasztásával kezdődnek, amelyekre az általános választási szabályok az irányadóak. A bizalmiak megválasztása történhet nyílt, vagy titkos szavazással, illetve kijelöléssel. Legalább 5 fő szakszervezeti tag szükséges egy munkahelyen ahhoz, hogy a bizalmi választás útján töltsse be a tisztséget. Amennyiben 5-nél kevesebb tag van, úgy csak és kizárólag kijelöléssel adható oda ez a funkció.

Azon alapszervezeteknél, ahol a tisztségviselői és a vezető testületi választás 2021. január 1-jét követően került lebonyolításra, ott 2022-ben nem kell választani.

Az alapszervezeti választásokon a választásra jogosult testület, ill. tagok **közvetlen**, vagy **közvetett** módon választhatják meg vezető tisztségviselőiket.

A közvetlen mód, ha minden szakszervezeti tagnak közvetlenül joga van leadni szavazatát. Ilyen szavazati forma a **taggyűlés** és a **mozgó urnás szavazás**.

A közvetett mód az, amikor a tagok választott képviselőik útján, rajtuk keresztül gyakorolják jogaikat.

Ilyen esetben a tagok delegálják és meghatalmazzák képviselőjüket a szavazásra.

A választói értekezlet formái:

- bizalmi testületi ülés
- kibővített SzB-ülés (bizalmiakkal, szakszervezeti küldöttekkel)

Fontos, hogy bármelyik közvetett mód alkalmazása esetén meg kell teremteni a lehetőséget arra, hogy a küldöttek /bizalmiak/ előzetesen megismerjék és a tagokkal is megismertethessék a választói értekezlet dokumentumait, a jelöltek személyét stb.

A választások **előkészítéséért** és **lebonyolításáért** a jelenlegi vezető testület felelős.

A vezetőségválasztó értekezlet akkor **határozatképes**, ha a tagok vagy a küldöttek legalább **50 %-a + 1 fő szavazásra megjelent.**

3

Urnás szavazásnál akkor, ha a választásra jogosultak 50%-a + 1 fő leadja szavazatát.

Titkos szavazásnál a **szavazat akkor érvényes**, ha a hiteles szavazólapon

- a módosítások/törlés, újabb név felírása/jól kiolvashatók,
- legfeljebb annyi név szerepel, ahány fős testületet az értekezlet előzőleg megszavazott.

Az a személy tekintendő **megválasztottnak**, aki az érvényesen leadott szavazatok **50 %-át + 1-et megkapta.**

Nyílt szavazásra feltett kérdés **a jelenlévők 50 %-a + 1 fő „igen”** szavazatával válik döntéssé.

Amennyiben az alapszervezet SZMSZ-e megengedi, online is lehet bonyolítani a vezető testület választását.

3. AZ ALAPSZERVEZETI VÁLASZTÁS ELŐKÉSZÍTÉSE

A választást megelőzően testületi ülést kell összehívni, amely dönt az alábbiakról:

- az alapszervezet **szervezeti felépítéséről, vezető testülete/i/ formájáról, létszámáról** /bizalmi testület, SzB, kibővített SzB, gazdasági felelős vagy bizottság stb./,
- a választás módjáról (közvetett vagy közvetlen), időpontjáról, a választás időrendi ütemezéséről
- nyílt szavazással **megválasztják**
 - a jelölőbizottságot /ill jelölő személyt/,
 - a vezetőségválasztó értekezlet levezető elnökét,
 - a mandátumvizsgáló/t/ /bizottságot/,
 - a szavazatszedő és számláló bizottságot,
- A testületi ülésről jegyzőkönyvet kell felvenni, melyben az előzőekben leírtaknak, és a bizottságok személyi összetételének szerepelnie kell.

A választást megelőző testületi ülést (szűkített SZB/ az alapszervezet operatív irányító testülete) **2021. november-2022. február** hónapban kell megtartani.

A választást megelőző testületi ülés összehívásának technikai lebonyolítását az alapszervezet Szervezeti és Működési Szabályzatában kell meghatározni.

A testületi ülés jegyzőkönyvét 2022. március 31-ig kell elküldeni a megyetitkárnak.

4. **AZ ALAPSZERVEZETI VÁLASZTÁSIG ELVÉGZENDŐ FELADATOK**

4

A jelölőbizottság feladatai:

Felosztja maga között *a felkeresendő tagokat*/bizalmiakat:

Gondoskodniuk kell arról, hogy ne maradjon ki egyetlen egység, egyetlen aktív dolgozó szakszervezeti tag sem! Törekedjen arra, hogy megteremtse a lehetőséget, hogy a nyugdíjas, ill. a jogi állományban lévő szakszervezeti tagok is élhessenek véleménynyilvánítási jogukkal!

Az összegyűjtött vélemények alapján *összeállítja azok névsorát, akikre javaslat érkezett:*

- az SzB-titkári funcióra,
- /ahol van/ az SzB-titkár helyettesre
- a gazdasági felelős személyére,
- a testület/ek/ tagjaira: SzB, gazdasági felelős stb.

Meghatározandó: a jelölés befejezésének, a jelöltek nyilvánosságra hozásának időpontja (lásd a 3. pontban foglaltakat!), és a vélemények, észrevételek visszaküldésének határideje.

4.1. A funkcióban lévő vezető testületek feladatai:

- a) a végzett munkáról szóló *beszámolók* elkészítése *a választást megelőző testületi ülésre*
- b) a *gazdasági felelős (ellenőr/ző bizottság elnöke/)* *beszámol* az alapszervezet pénzügyi munkájáról.

A **beszámolókat előre, írásban kell kiadni**, hogy minél nagyobb tagsági kör megismerhesse.

A vezető testületek beszámolóját a testületi ülés jegyzőkönyvével együtt 2022. március 31-ig el kell küldeni a megyetitkárnak.

- c) *bizalmiak* (helyettesek) *választásának* lebonyolítása

Ott és annyi bizalmit (helyettest) célszerű választani, ahol a tagság munkahelyi, szakmai, területi, több műszakos munkarendű tagoltsága több **szakszervezeti csoport** létrehozását indokolja.

Ha az alapszervezetben bizalmi testületi vezetési formát alkalmaznak, egyben a választással **küldött**ként is delegálja a csoport a bizalmiját a vezető testületbe.

4.2. A választás technikai előkészítése:

- ⇒ a választás előtt legalább 10 nappal kifüggesztendő a jelöltlista minden olyan egységben, ahol szakszervezeti tag/ok van/nak,
- ⇒ a jelölőbizottság elnöke egyeztetni a jelöltekkel, hogy megválasztásuk esetén vállalják-e a tisztséget,
- ⇒ az érintetteknek a meghívókat és mellékleteiket időben kell kiküldeni vagy átadni,
- ⇒ a nyílt, ill. a titkos szavazás feltételeinek megteremtéséről /szavazóurna, megfelelő helyiség, szavazólapok, stb./ gondoskodni kell.
- ⇒ az online szavazás esetében biztosítani kell, hogy ennek menetét mindenki megismerhesse

5. AZ ALAPSZERVEZETI VÁLASZTÁS LEBONYOLÍTÁSA

A taggyűlés, bizalmi testületi ülés, kibővített SzB-ülés, stb. keretében:

- a **mandátumvizsgáló** megállapítja a határozatképességet,
 - a. a **választói értekezlet**
 - megerősíti a választás előkészítésében és lebonyolításában résztvevő bizottságokat (jelölő, mandátumvizsgáló, szavazatszámláló, jegyzőkönyvvezető és hitelesítő, levezető elnök, stb.),
 - megvitatja a jelenlegi vezető testület beszámolóját, valamint a gazdasági jelentését,
- a **jelölőbizottság elnöke** előterjeszti a jelöltek listáját – a személyekre vonatkozó rövid jellemzéssel, indoklással együtt,
- a **levezető elnök** megszavaztatja a szavazólapra való felkerülésüket egyenként, majd megkérdezi, van-e a jelenlévőknek további javaslatuk más személyekre. Ha van ilyen, azt is megszavaztatja nyílt szavazással.

Az így kiegészült jelölőlistát – immár szavazólapként – a jelenlévő szavazásra jogosultak létszámának megfelelő példányszámban elkészít/tet/ik,

- a **levezető elnök** (vagy a szavazatszedő bizottság vezetője) ismerteti

- a szavazás szabályait:
 - választói értekezleten résztvevők döntése alapján titkos, vagy nyílt szavazást rendel el.
 - a funkcióra történt többes jelölés, valamint a testület tagjai számánál több személynek a szavazólapra való felkerülése esetében mi a szavazók teendője (ebben az esetben csak titkos szavazás rendelhető el!),
 - a szavazást két lépcsőben kell lebonyolítani. Először külön a titkárt, majd a többi tisztségviselőt kell megválasztani
 - megválasztottnak tekintendő, aki legalább a leadott érvényes szavazatok 50 %-a + 1 szavazatát megkapta,
 - ha nem kapta meg mindenki a kellő szavazati arányt, folytatni kell a szavazást!
 - érvénytelen a szavazólap, amelyen a szükségesnél több név szerepel, ill. nem állapítható meg, hogy a választó kire adta szavazatát
- titkos szavazásnál az elkészült szavazólapok kiosztását követően a szavazás idejére felfüggeszti az értekezletet
- nyílt szavazásnál kézfeltartással szavaztat

a **szavazatszámoló bizottság** értékeli a leadott szavazatokat

- titkos szavazásnál az urna felbontásával, a szavazatok összeszámlálásával,
- nyílt szavazásnál a szavazatok megszámlálásával,
- végül **kihirdeti a szavazás eredményét.**

Amennyiben a szavazás eredményeként nem kapták meg annyian a szükséges szavazatszámot, ahány tagú a testület, vagy a funkcióra választott személyek közül egyik sem érte el a szavazásra jogosultak 50% + 1 fő szavazati arányát, a szavazást az előbb részletezett módon folytatni kell.

b. mozgó urnás/levél (kis létszámú egységekben zárt borítékban gyűjtött) **vagy bizonyos megadott időintervallum alatt leadandó szavazólapokkal történő szavazás:**

Alkalmazását ott javasoljuk, ahol a területi szétszórtság vagy egyéb ok miatt nagy nehézségbe ütközne a választói értekezlet határozatképes összehívása.

- a jelölőlista kifüggesztését követően a megadott határidőig lehet módosító javaslatokat tenni a jelölőbizottság elnökénél,
- a választást megelőzően 10 nappal kell lezárni a jelölőlistát, elkészíteni a szavazólapokat a szavazásra jogosultak számának megfelelő példányszámban (egyedi bélyegzéssel minden darabot hitelesítve).

Nagyon fontos a szavazásra jogosultak megfelelő tájékoztatása a választással összefüggő, minden részletkérdésben!

- a választásra jogosultak kézhez kapják a szavazólapjukat,
- ezt követően **két lehetőség van:**
 - vagy a szavazatszedő bizottság járja végig egy mozgó urnával mindazokat az egységeket, ahol szavazásra jogosult tagok vannak,
 - vagy helyszínenként 1-1 szavazatszedő személy felügyelete mellett az oda előzetesen kijuttatott –és szabályosan hitelesített- urnába dobják be szavazatukat.

Mindkét esetben előre eldöntendő és meghirdetendő, hogy a szavazás időtartama hány óra, illetve 1 vagy maximum 2 nap.

- A szavazásra megadott határidő letelte után **mindkét formánál azonos a folytatás menete:**
 - az urná/ka/t egy központi helyre szállítják, ahol a szavazatszedő és számláló bizottság jelenlétében bontják fel és számolják meg a szavazólapokat, ill. összesítik a szavazatokat. Minderről **jegyzőkönyvet felvéve és az összes jelenlévő aláírásával hitelesítve** ismertetik a szavazás eredményét,
 - ha a szavazás eredményeként nem kapták meg annyian a szükséges szavazatszámot, ahány tagú a testület, vagy a funkcióra választott személyek közül egyik sem érte el a szavazásra jogosultak 50% + 1 fő szavazati arányt, a szavazást folytatni kell,
 - a megválasztott tisztségviselők névsorát a tagok körében a lehető legrövidebb időn belül közzé kell tenni.

Megjegyzés: a szavazóurna helyett – főként kevés tag esetén – hitelesen lezárható boríték is használható.

6. AZ ALAPSZERVEZETI VÁLASZTÁST KÖVETŐ TENNIVALÓK

A megválasztott tisztségviselők névsorát – a munkajogi védelmüket illető szabályok érvényesítése céljából – **írásban** át kell adni a **munkáltatói jogkör gyakorlójának** (a mellékelt jegyzőkönyv-, illetve levélminták alapján). Ezt megelőzően a szakszervezetnek nyilatkoztatnia kell az érintett tisztségviselőket arról, hogy hozzájárulnak a személyes adataik (név, szakszervezeti tisztség) kezeléséhez (lásd NYILATKOZAT minta).

6.1. A KASZ megyei/budapesti szervezete titkárának jelentés küldendő az alábbi adatokkal:

- a választás formája /lásd. a. vagy b. pont szerint/,
- a szavazás eredményéről készített jegyzőkönyv,
- volt-e valami probléma, reklamáció, óvás stb.,
- a megválasztott SzB-titkár közvetlen munkahelyének /részleg, osztály, egység/ címe és telefonszáma,
- egyéb fontosnak tartott észrevételek, javaslatok.

A jelentést, annak kézhezvételét követően a KASZ megyei/budapesti szervezete titkára megküldi a KASZ Központba a KASZ alelnöke részére.

6.2. A választásról készült **jegyzőkönyv** eredeti példányát a szakszervezeti bizottság őrizze meg, ill. irattározza /megőrzendő legalább 5 évig/.

6.2. **A megválasztott vezető testület megkezdi munkáját.**

Az SzB-titkár vagy a gazdasági felelős személyében történt változás esetén **átadás-átvételi jegyzőkönyvvel** az összes hivatalos **dokumentációt** tételesen **át kell adni. Amennyiben házipénztárral rendelkezik, azt le kell zárni és szintén át kell adni.**

Ugyancsak át kell adni az SzB levelezéseit, a KASZ-tól kapott anyagokat, eszközöket (telefon, laptop) stb.

Amennyiben a fentiekkel kapcsolatban vagy ezen túlmenően bármilyen elvi vagy gyakorlati kérdés, probléma felmerül, a KASZ megyei/budapesti szervezetének titkárai, ill. a KASZ vezetői, és szakértői készséggel adnak segítséget.

AJÁNLÁSOK

AZ ALAPSZERVEZETI SZERVEZETI MODELLEK ÉS MŰKÖDÉSI SZABÁLYZATOK

KIALAKÍTÁSÁHOZ

9

A. SZERVEZETI MODELLEK

Az alapszervezetek szervezeti modelljét elsősorban arra törekedve kell kialakítani, hogy működésük a leoptimális legyen. A működést befolyásoló tényezőket – szakszervezeti tagok száma, a területi szétszórtság, stb. – minden esetben figyelembe kell venni.

Alapvetően a szakszervezeti demokrácia megtartásának érdekében a szakszervezeti tagok vagy személyesen vagy pedig általuk megválasztott képviselők útján gyakorolják a beleszólásukat az alapszervezet működésébe. Az alapszervezetek működését és felépítési modelljeit elsősorban az alapszervezetek taglétszáma, illetve a működési területek, telephelyek száma és elhelyezkedése határozza meg.

A szakszervezeti tisztségviselők minden esetben felmenő rendszerben, az alapszervezet adottságainak figyelembevételével a következők szerint választódnak meg:

Taggyűlés → Bizalmi/Bizalmi helyettes → Bizalmi Testület → Szakszervezeti Bizottság → Kibővített Szakszervezeti Bizottság

1. Kisebb létszámú (maximum 30-50 fő között) vagy egy telephelyen működő alapszervezetek esetében:

1.1. TAGGYŰLÉS

A taggyűlés a közvetlen demokrácia megjelenési formája. Ott célszerű alkalmazni, ahol a tagság – létszámát és területi elhelyezkedése tekintve – egyszerre összehívható. Minden tag közvetlenül bele szólhat a cégszintű szakszervezeti döntések, vélemények kialakításába.

A taggyűlés választja meg a **szakszervezeti bizottságot**, amely minimum 3 főből áll SZB Titkár/SZB Titkár helyettes, SZB Tag(ok), illetve a gazdasági felelős.

Egy telephelyen működő alapszervezeteknél csak abban az esetben szükséges bizalmiakat választani amennyiben több műszakos munkarendben dolgoznak- műszakonként – vagy amennyiben különálló osztályokon dolgoznak – osztályonként. Amennyiben a tagság létszáma nem indokolja a bizalmiak szerepét az SZB Tagok is betölthetik.

1.2. SZAKSZERVEZETI BIZOTTSÁG - SZB

Amennyiben az alapszervezet létszáma alacsonyabb, de területi szétszórtsága ezt indokolja telephelyenként ajánlott bizalmit választani, akik megalakítják a **Szakszervezeti Bizottságot** és maguk közül megválasztják az SZB Titkárt.

Amennyiben egy -egy telephelyen nincs annyi tag, hogy bizalmit válasszanak biztosítani kell, hogy az SZB jelöltjeit minden telephelyen megismerhessék, a tagok a szavazás előtt. (pl. bemutatkozó levél vagy a jelöltek személyes bemutatkozása).

2. Közepes-, nagy méretű alapszervezetek

2.1. BIZALMI TESTÜLET

A közvetett demokrácia megjelenési formája. Olyan gazdálkodó szervezeteknél célszerű a megválasztásuk, ahol a nagyobb létszám és területi szétszórtság miatt a tagság nem hívható össze ugyanazon időpontban és helyen.

A tagok helyben választott képviselőik, a bizalmiak/bizalmi helyettesek útján gyakorolják a legfelsőbb vezető testületük döntéseiben való részvételüket.

A bizalmitestület megalakítja a **Szakszervezeti Bizottságot** (minimum 3 fő) és megválasztják az SZB Titkárt/helyettest, illetve az SZB Tag(ok)at valamint a gazdasági felelőst. Az SZB operatív testületként működik és meghozza az alapszervezet működéséhez szükséges döntéseket.

2.2 KIBŐVÍTETT SZAKSZERVEZETI BIZOTTSÁG

A közvetett demokrácia formája. Olyan, többnyire közepes létszámú, szétszórt hálózati alapszervezeteknél javasolt, ahol a tagokhoz képest kis létszámú szakszervezeti bizottság nem képviselheti legitímen az egész tagság érdekeit.

Ennek érdekében a bizalmi csoportok/bizalmi testület által delegált bizalmiakkal kibővítik a legmagasabb döntéshozó fórumot a Szakszervezeti Bizottságot.

Ebben az esetben fontos, hogy a delegált tagok a hálózat minden részéből biztosítva legyenek így lefedve a földrajzilag szétszórt tagságot.

3. EGYÉB SZERVEZETI FORMÁK

Előfordul a gyakorlatban, hogy az eredeti vállalat önálló gazdasági (cégbírószágon is bejegyzett) egységekre bomlik. Ugyanakkor a tagok igénye az, hogy a szakszervezet egy szervezeti rendszerben működjön.

Ilyen esetben az egyes önálló gazdálkodó egységekben dolgozó szakszervezeti tagok szintén önálló vezető testületet választanak, s az így megválasztott testületek küldötteseket delegálnak

az elsősorban **koordinációs feladatokat ellátó** —a több gazdálkodó szervezetet képviselő— **szakszervezeti vezető testületbe** (Intéző Bizottságba vagy más elnevezésű testületbe).

B. A VEZETŐ TESTÜLETEK jogkörének, MŰKÖDÉSI RENDJÉNEK FŐBB SZABÁLYAI

a) A legfelsőbb szakszervezeti vezető testületek

(Taggyűlés, Bizalmi Testület, Kibővített SZB., Szakszervezeti Bizottság, stb)

- jogköre a következő témakörökre terjed ki:
 - a vezető testület megválasztása
 - a tisztségviselők munkajogi védelmének érvényesítése
 - az alapszervezet csatlakozása, kiválása, feloszlata
 - kollektív szerződés megkötésének, módosításának előkészítése
 - bérajánlások megvitatása stb.
- évente legalább 1-2 alkalommal indokolt összehívni.

Ezt megelőzőleg és követően a bizalmiaknak csoportértekezleteken kell tájékoztatni a tagságot az aktuális információkról és visszatájékoztatni a vezető testület döntéseiről, állásfoglalásáról stb.,

- az ülést a testület vezetője (általában az SZB-titkár) hívja össze és vezeti le,
- az ülés akkor határozatképes, ha azon a testület tagjainak legalább 50%-a+1 fő jelen van,
- a döntések meghozatalához az ügyek többségében a jelenlévők 50%-ának+1 főnek a szavazata szükséges,
- meghatározhatók olyan kiemelten fontos témák, amelyek elfogadásához a megjelentek 2/3-os egyetértő szavazatára van szükség.

b) A szakszervezeti bizottság —mint operatív testület

- döntést hoz operatív ügyekben,
- szervezi és koordinálja az alapszervezet működését,
- biztosítja a tagság folyamatos tájékoztatását,
- szervezi a tisztségviselők és a tagság oktatását, képzését
- kapcsolatot tart a munkáltatóval, az üzemi tanáccsal, a KASZ-szal
- előkészíti a döntéseket —mind szakmailag, mind a tagság véleményének kikérése útján— (főként a bizalmiakon keresztül),
- állandó feladata a tagszervezés,
- legalább negyedévente, illetve szükség szerint tartja ülését,

- határozatképes, ha az ülésen a testületi tagok legalább 2/3-a jelen van,
- a döntések meghozatalához (az ügyek többségében) a jelenlévők 50%-ának+1 főnek a szavazata szükséges,

c) A szakszervezeti bizalmi/bizalmi helyettes

az alapszervezet legkisebb szervezeti egységének, a szakszervezeti csoport(ok)nak választott vezetője.

Fő feladatai:

- a választóival (tagokkal) való folyamatos kapcsolattartás,
- a munkavállalókat, a szakszervezeti tagokat érintő információk eljuttatása a vezető testület és viszont a tagok részére,
- a helyi problémák rendezésében való részvétel,
- a nem tag munkavállalók beszerzése,
- a munkahelyi vezetővel való kapcsolattartás,

KASZ Elnöksége

Budapest, 2021. május 20.